

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121568595
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6121568595.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a JUDr. Zuzany Konárikovej, v právnej veci žalobcu Metalimpex Slovakia, s.r.o., so sídlom Coburgova 84, 917 02 Trnava, IČO: 35 895 373, zastúpený Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Pribinova 20, 811 09 Bratislava-mestská časť Staré mesto, IČO: 50 491 300, proti žalovanému SYSTEM-IS s. r. o., so sídlom Jegorovova 14, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 681 445, o zaplatenie sumy 5.371,98 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 62Cb/20/2022-166 zo dňa 24. augusta 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 62Cb/20/2022-166 zo dňa 24. augusta 2023 potvrdzuje.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom I. výrokovou vetou žalobu zamietol, II. výrokovou vetou žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
2. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že predmetom sporu v súdnej veci bol nárok na zaplatenie sumy 5.371,98 Eur s príslušenstvom uplatnený žalobcom titulom vrátenia plnenia po odstúpení od zmluvy, uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 20.08.2018, kde prejav vôle žalobcu odstúpiť od zmluvy bol žalovanému doručený dňa 12.02.2020. Okresný súd v konaní považoval za nespornú skutočnosť, že medzi stranami sporu existoval zmluvný vzťah, ktorý vznikol na základe objednávky žalobcu zo dňa 20.10.2018, kde v rámci popisu predmetu objednávky žalobca požadoval od žalovaného dodanie „Dochádzkového systému pre prevádzky podľa ponuky č. 6992“. Strany sporu v konaní zhodne tvrdili a predloženou cenovou ponukou č. 6992 preukázali, že vystaveniu objednávky predchádzala cenová ponuka žalovaného, v rámci ktorej žalovaný ponúkol žalobcovi nasledovné položky: „SYSTEM-IS AMS - dochádzkový systém pre 45 zamestnancov v počte 1 ks v hodnote 646,80 Eur s DPH, dochádzkový terminál - tablet v počte 5 ks v celkovej hodnote 2.208,00 Eur s DPH, cestovné náklady v počte 300 ks v celkovej hodnote 162,00 Eur s DPH, inštalácia programu AMS, konfigurácia servera + školenie obsluhy v počte 1 ks v hodnote 358,80 Eur s DPH, support + update na 1 rok v počte 1 ks v hodnote 570,18 Eur s DPH, rozšírenie SYSTEM-IS AMS Local o 1 administrátora v počte 8 ks, v celkovej hodnote 278,40 Eur s DPH, webserver v počte 1 ks v hodnote 202,80 Eur s DPH a modul PLAN v počte 1 ks v hodnote 323,40 Eur s DPH.“ Okresný súd konštatoval, že prijatím objednávky žalobcu na základe uvedenej cenovej ponuky sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému celkovú sumu 4.750,38 Eur s DPH.

3. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že žalovaný v konaní tvrdil a žalobca nepoprel, že všetky žalobcom objednané položky žalobcovi dodal. Nebolo tiež sporné, že žalobca za dodávku riadne zaplatil, a to na základe faktúry č. 20180547 zo dňa 22.08.2018 vystavenej žalovaným na sumu 4.750,38 Eur, kde jednotlivé fakturované položky korešpondovali s položkami uvedenými v cenovej ponuke č. 6992. Rovnako nebolo sporné, že žalobca okrem sumy 4.750,38 Eur zaplatil žalovanému aj sumu 531,60 Eur, a to na základe faktúry č. 20180871 zo dňa 11.12.2018 za „Dochádzkový terminál - tablet LTE v pošte 1 ks“ a sumu 90,00 Eur na základe faktúry č. 20180774 zo dňa 05.11.2018 za „Rozšírenie licencie dochádzkového systému AMS o 5 zamestnancov“. Podľa tvrdenia sporových strán žalovaná suma 5.371,98 Eur zodpovedala celkovej sume zaplatenej žalovanému zo strany žalobcu. Okresný súd vyhodnotil ako nespornú aj skutočnosť, že prejav vôle žalobcu zo dňa 21.01.2020 smerujúci k odstúpeniu od uzavretej zmluvy bol doručený žalovanému dňa 12.02.2020, skutočnosť ktorú žalovaný v priebehu konania nepoprel.

4. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi stranami bolo sporné, či plnenie zo strany žalovaného z hľadiska kvality, t.j. funkčnosti poskytnutého softvéru zodpovedalo žalobcovým požiadavkám, keď žalobca tvrdil, že dodaný softvér vykazoval vady, ktoré ani po viacerých reklamáciách neboli odstránené a žalovaný naproti tomu tvrdil, že ním dodané plnenie spočívajúce v poskytnutí licencie k použitiu softvéru v plnom rozsahu zodpovedalo žalobcovej objednávke. Sporná bola teda otázka, či na strane žalovaného došlo pri plnení zmluvných povinností k takému porušeniu zmluvy, že žalobca mohol voči žalovanému uplatňovať niektorý z nárokov zo zodpovednosti za vady tovaru v zmysle § 436 ods. 1 Obchodného zákonníka a či následne boli u žalobcu splnené zákonné podmienky pre odstúpenie od zmluvy v súlade s § 436 ods. 2 Obchodného zákonníka.

5. Okresný súd z hľadiska posúdenia skutkového stavu považoval za potrebné vychádzať aj z ustanovenia § 441 ods. 1 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého kupujúci nemôže odstúpiť od zmluvy, ak vady predávajúcemu neoznámil včas. Hoci žalovaný priamo nenamietal, že žalobca ho v súvislosti s výskytom vád kontaktoval oneskorene, bránil sa však tým, že žalobca používal dodaný softvér dlhší čas (približne rok a pol) a až následne od zmluvy odstúpil, a to aj napriek tomu, že mal možnosť fungovanie systému otestovať po dobu piatich týždňov skúšobnej prevádzky už pred samotnou objednávkou. Nakoľko žalobca v priebehu konania poskytol okresnému súdu len všeobecné tvrdenia o tom, že u žalovaného opakovane reklamoval nedostatky vo fungovaní dodaného dochádzkového systému (bez uvedenia konkrétneho dátumu), ktoré podľa jeho vyjadrenia žalovaný ani napriek trom stretnutiam neodstránil, okresný súd nemal k dispozícii dostatok informácií na to, aby mohol vyhodnotiť, či žalobca oznámil vady žalovanému včas a či žalobca postupoval pri uplatňovaní nárokov zo zodpovednosti za vady tovaru v súlade s ustanovením § 436 a nasl. Obchodného zákonníka. V konaní tiež bolo sporné, či žalobcom tvrdené vady boli takými vadami, za ktoré zodpovedá žalovaný, keďže žalovaný v rámci svojej obrany uvádzal, že bez riadnej súčinnosti žalobcu nebolo možné príčinu vzniku prípadných vád identifikovať.

6. Žalobca za účelom zistenia relevantných skutočností potrebných pre ustálenie skutkového stavu navrhol vykonať dokazovanie výsluchom sporových strán a výsluchom svedka A. B., ktorý mal súdu poskytnúť všetky potrebné informácie súvisiace s reklamáciou vád a s priebehom vzájomných stretnutí so žalovaným. Okresný súd dokazovanie výsluchom navrhovaných osôb nevykonával. V tejto súvislosti okresný súd zdôvodnil, že úlohou strany sporu v civilnom sporovom konaní je najprv podstatné skutočnosti tvrdiť a až následne svoje tvrdenia preukazovať navrhnutými dôkazmi. Dokazovanie v civilnom sporovom konaní neslúži na zisťovanie toho, čo strany netvrdili. Bremeno tvrdenia zaťažuje strany sporu a nie je úlohou súdu zisťovať rozhodujúce skutočnosti z navrhnutých dôkazov. Dokazovanie v civilnom sporovom konaní nemá slúžiť strane sporu na to, aby súd prostredníctvom neho sám zisťoval, či existujú skutočnosti v prospech niektorej strany. Dokazovaním sa má len preukázať, resp. vyvrátiť to, čo strany sporu v priebehu konania tvrdili. Včasnosť oznámenia vád žalovanému zo strany žalobcu okresný súd preto nemohol hodnotiť, keď žalobca neuviedol, kedy tvrdené vady po prvýkrát zistil a kedy ich u žalovaného reklamoval. Okresný súd bol toho názoru, že žalobca v tomto smere bremeno tvrdenia neuniesol.

7. Sporná preto ostala otázka, či žalobca odstúpil od zmluvy v súlade so zákonom stanovenými podmienkami. Taktiež ostala sporná otázka, či na strane žalovaného došlo k vadnému plneniu a či žalobca odstúpil od zmluvy dôvodne. Napriek spornosti nastolených otázok sa okresný súd nimi ďalej nezaoberal, nakoľko pri rozhodovaní vychádzal zo samotného predmetu sporu tak, ako bol definovaný

žalobcom. Keďže žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplattenia žalovanej sumy titulom vrátenia plnenia po odstúpení od zmluvy, okresný súd prihliadal na formuláciu žalobného petitu, kde viazaný žalobným návrhom konštatoval, že žalobe nie je možné vyhovieť.

8. Okresný súd konštatoval, že medzi stranami sporu vznikol zmluvný vzťah synalagmatickej povahy, pretože strany sa zaviazali poskytnúť si vzájomné plnenia. V prípade synalagmatických vzťahov sú vzájomné práva a povinnosti veriteľa a dlžníka vždy vo vzájomnej korelácii, keď právu jednej zmluvnej strany zodpovedá vždy povinnosť druhého účastníka zmluvného vzťahu. V tomto prípade právu žalobcu na dodanie objednaného tovaru/služby zodpovedala povinnosť žalobcu dodať objednaný tovar/službu, no zároveň právu žalovaného na odplatu za poskytnuté plnenie zodpovedala povinnosť žalobcu zaplatiť žalovanému dohodnutú cenu. Nebolo sporné, že žalovaný si svoju povinnosť splnil minimálne v rozsahu poskytnutia 5 ks tabletov v celkovej hodnote 2.208,00 Eur s DPH, ktorými žalobca naďalej disponoval. Okresný súd bol preto toho názoru, že ak by aj bolo preukázané splnenie zákonných podmienok pre odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu, vychádzajúc z ustanovenia § 351 ods. 2 ObZ v prípade zániku všetkých práv a povinností zo zmluvy (§ 351 ods. 1 ObZ) by boli účastníci zmluvného vzťahu povinní vydať si vzájomné plnenia. Žalovanému by vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi zaplattenú cenu za predmet zmluvy a žalobcovi by vznikla povinnosť dodaný tovar vrátiť žalovanému. Keďže v zmysle § 351 ods. 1 ObZ odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy, zaniká v tomto kontexte aj právo žalobcu disponovať so žalovaným dodanými hnutelnými vecami. Preto, ak sa žalobca domáhal zaplattenia žalovanej sumy titulom vrátenia plnenie poskytnutého žalovanému z dôvodu odstúpenia od zmluvy, mal správne formulovať žalobný návrh tak, aby v ňom bola vyjadrená aj povinnosť žalobcu vrátiť prijaté plnenie od žalovaného. Okresný súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 3Cdo/115/2009 týkajúci sa vzájomnej reštitučnej povinnosti podľa § 457 Občianskeho zákonníka a formulácie žalobného návrhu v prípade zrušenej zmluvy, ktorý je podľa názoru okresného súdu použiteľný aj na posúdenie nároku žalobcu zo zaniknutej zmluvy podľa § 351 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky okresný súd dospel k záveru, že aj v prejednávanej veci sa žalobca s poukazom na ustanovenie § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka mohol domáhať na súde vrátenia svojho plnenia, t.j. vrátenie zaplattennej ceny za dodaný tovar bez toho, aby v žalobe vyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany, len ak by sám nebol povinný vrátiť plnenie žalovanému, teda ak by sám nebol povinný vrátiť žalovanému prijaté hnutelné veci, ktorými naďalej disponuje, keďže medzi stranami bol uzavretý vzťah synalagmatickej povahy, ktorému ale nezodpovedal žalobný petít a nebola v ňom vyjadrená povinnosť žalobcu vrátiť žalovanému prijaté plnenie, teda žalobca v petíte žaloby nevyjadril vzájomnú viazanosť reštitučných povinností zmluvných strán, okresný súd pre nesprávnu formuláciu žalobného návrhu žalobu zamietol.

9. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní tak, že žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

10. Voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom namietol arbitrárnosť rozhodnutia okresného súdu. Okresný súd nevykonal dokazovanie výsluchom sporových strán a navrhnutého svedka, hoci žalobca návrh na vykonanie dokazovania realizoval riadne a včas. Okresný súd v rozhodnutí vo veci náležite neodôvodnil, prečo navrhnuté dôkazy nevykonal. V súvislosti s odôvodnením okresného súdu ohľadne nevykonania navrhnutých dôkazov žalobca uviedol, že z jeho strany došlo k riadnemu tvrdeniu podstatných skutočností. Žalobca v konaní tvrdil, že vady boli riadne reklamované 3x, pričom svedok A. B. mal preukázať pravdivosť týchto tvrdení. Avšak okresný súd v tomto smere nevykonal dokazovanie, pričom následne uviedol v rozhodnutí, že včasnosť oznámenia väd žalovanému zo strany žalobcu súd nemohol hodnotiť, pretože žalobca neuviedol, kedy tvrdené vady po prvýkrát zistil a kedy ich u žalovaného reklamoval. Okresný súd bol názoru, že žalobca v tomto smere bremeno tvrdenia neunesol. Okresný súd žalobcovi vytýka, že neuviedol súdu dátumy, avšak na strane druhej nepripustil vykonanie dôkazu, na základe ktorého by sa požadované dátumy dozvedel, vzhľadom na čo žalobcovi sťažil dôkaznú pozíciu, čoho dôsledkom je zásah do princípu rovnosti strán platiaci pre kontradiktórny proces. V tejto súvislosti žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 158/2019 z 21. novembra 2019, v ktorom sa uvádza, že ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhnutý stranou konania, hoci tento má preukazovať takú, medzi stranami konania spornú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Konajúci súd sa tak nevykonaním navrhnutého

dôkazu neodôvodnene vzdialil od možnej miery zistenia skutkového stavu, čo v priamej príčinnej súvislosti sťažilo dôkaznú pozíciu žalobcu, čo vyústilo do nespravodlivého výsledku v neunesení jeho dôkazného bremena. Žalobca tiež poukázal na skutočnosť, že okrem výsluchu svedka navrhol aj výsluch žalovaného, pričom tento dôkaz nebol taktiež vykonaný.

11. V podanom odvolaní žalobca ďalej uviedol, že v priebehu súdneho konania došlo z jeho strany k riadnej špecifikácii toho, o aké vady išlo, vzhľadom na čo nesúhlasí s názorom okresného súdu o všeobecnom tvrdení žalobcu, o tom že u žalovaného opakovane reklamoval nedostatky vo fungovaní dodaného dochádzkového systému. Okresný súd bol toho názoru, že nemal k dispozícii dostatok informácií na to, aby mohol vyhodnotiť, či žalobca oznámil vady žalovanému včas, a či žalobca postupoval pri uplatňovaní nárokov zo zodpovednosti za vady tovaru v súlade s § 436 a nasledovných ustanovení Obchodného zákonníka. Žalobca poukázal na to, že ani samotný žalovaný nepoprel tú skutočnosť, že mu boli zo strany žalobcu oznámené jednotlivé vady, ktoré s ním aj konzultoval. Tieto skutočnosti sám žalovaný potvrdil v rámci súdneho pojednávania, pričom tak isto ich riadne a účinne nepoprel vo svojom odpore. Sám žalovaný totižto uviedol, že mal vedomosť o vadách, ktoré namietal žalobca v rámci tohto súdneho konania, tieto vady so žalobcom riešil a konzultoval. V konaní pred okresným súdom nebolo sporné, či boli vady žalovanému oznámené, ale to, či za tieto vady žalovaný zodpovedá. K vykonaniu dokazovania tejto skutočnosti ani nedošlo. Následne okresný súd začal skúmať platnosť odstúpenia od zmluvy, pričom toto odstúpenie nebolo zo strany žalovaného žiadnym spôsobom rozporované a okresný súd mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v časti preukázania včasného oznámenia väd žalovanému. V tomto smere žalobca poukázal opäť na to, že jeho dôkazná pozícia bola sťažaná v dôsledku neprípustenia vykonania dôkazu, na základe ktorého by došlo k objasneniu podstatných skutočností.

12. Žalobca v podanom odvolaní tiež uviedol, že zákonná úprava možnosti odprieť plnenie synalagmatického záväzku zakladá osobitný druh námietky, ktorú musí žalovaná zmluvná strana v konaní riadne uplatniť. Ak sa uloženia vzájomne podmienených povinností nedomáhal priamo žalobca, nebol súd bez kvalifikovanej námietky žalovaného oprávnený zohľadniť synalagmatický charakter záväzkového vzťahu a žalovaného mal zaviazat' na plnenie bez vzájomného podmienenia tohto plnenia plnením žalobcu. Žalobca sa nemôže domáhať uloženia povinnosti proti sebe samému, resp. domáhať sa práva v prospech žalovaného, ktorý je v spore protistranou s protichodným záujmom na výsledku konania. Je neprípustné, aby žalobca suploval procesnú aktivitu na strane žalovaného. Žalovanému nič nebránilo uplatniť si svoje práva prostredníctvom vzájomnej žaloby. Opačný výklad by popieral princíp kontradiktórnosti konania a ďalšie inštitúty civilného procesu. Žalobca nevidí žiadne racionálny ani zákonný dôvod, aby ho zaťažovalo uplatnenie nároku v prospech žalovaného, ktorému nič nebráni chrániť si svoje práva rovnakým spôsobom ako to realizoval žalobca podľa zásady právo patrí bdelym. Z ustanovenia § 560 a obdobne § 325 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje synalagmatický charakter, t.j. vzájomnú podmienenosť plnení, nevyplýva to, aby sa žalobca nemohol domáhať svojho plnenia bez zohľadnenia plnenia v prospech žalovaného. Pripravenosť plniť záväzok druhej strany však nemožno stotožňovať s formuláciou žalobného návrhu, v ktorom má žalobca navrhnúť uloženie povinnosti sebe samému, pričom tento záväzok sa nemusí premietnuť aj do znenia žalobného návrhu. Procesná iniciatíva na splnenie záväzku protistrany je v dispozičnej sfére druhej strany, ktorá sa svojho plnenia môže domáhať sama formou vzájomnej žaloby. Žalobca poukázal na obsah svojich podaní, ako aj ústnych prednesov na pojednávaní, kedy opakovane deklaroval, že vyzval žalovaného na prevzatie hnutelných vecí, čo vyplýva aj zo samotného odôvodnenia rozsudku, pričom zo strany žalovaného nebola uvedená skutočnosť namietaná. Žalobca zastáva názor, že právny názor okresného súdu vyslovený v rozhodnutí vo veci samej trpí objektívnym nedostatkom odôvodnenia, resp. akýmkoľvek odkazom na príslušné právne predpisy, eventuálne odkazom na relevantnú ustálenú rozhodovaciu prax, ktorá by jednoznačne a zrozumiteľne preukazovala, o čo konkrétne opiera súd prvej inštancie svoje presvedčenie. Odôvodnenie právneho názoru súdu v napadnutom rozsudku považuje žalobca za objektívne nedostatočné, neobsahujúce žiadne dôvody, v ktorom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne aj argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je vnútorne rozporná. Žalobca uviedol, že v prvoinštančnom konaní okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, okresný súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávne právne posúdil vec. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil na

ďalšie konanie, prípadne, aby vo veci sám rozhodol tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

13. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§379, § 380 ods. 1, § 383 CSP), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje vo výroku za vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

15. Podľa § 345 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), na účely tohto zákona je porušenie zmluvy podstatné, ak strana porušujúca zmluvu vedela v čase uzavretia zmluvy alebo v tomto čase bolo rozumné predvídať s prihliadnutím na účel zmluvy, ktorý vyplynul z jej obsahu alebo z okolností, za ktorých bola zmluva uzavretá, že druhá strana nebude mať záujem na plnení povinností pri takom porušení zmluvy. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že porušenie zmluvy nie je podstatné.

16. Podľa § 436 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dodaním tovaru s vadami porušená zmluva podstatným spôsobom (§ 345 ods. 2), môže kupujúci a) požadovať odstránenie väd dodaním náhradného tovaru za vadný tovar, dodanie chýbajúceho tovaru a požadovať odstránenie právnych väd, b) požadovať odstránenie väd opravou tovaru, ak sú vady opraviteľné, c) požadovať primeranú zľavu z kúpnej ceny alebo d) odstúpiť od zmluvy.

17. Podľa § 436 ods. 2 Obchodného zákonníka, voľba medzi nárokmi uvedenými v odseku 1 kupujúcemu patrí, len ak ju oznámi predávajúcemu vo včas zaslanom oznámení väd alebo bez zbytočného odkladu po tomto oznámení. Uplatnený nárok nemôže kupujúci meniť bez súhlasu predávajúceho. Ak sa však ukáže, že vady tovaru sú neopraviteľné alebo že s ich opravou by boli spojené neprimerané náklady, môže kupujúci požadovať dodanie náhradného tovaru, ak o to predávajúceho požiada bez zbytočného odkladu po tom, čo mu predávajúci oznámil túto skutočnosť. Ak predávajúci neodstráni vady tovaru v primeranej dodatočnej lehote alebo ak oznámi pred jej uplynutím, že vady neodstráni, môže kupujúci odstúpiť od zmluvy alebo požadovať primeranú zľavu z kúpnej ceny.

18. Podľa § 441 ods. 1 Obchodného zákonníka, kupujúci nemôže odstúpiť od zmluvy, ak vady včas neoznámil predávajúcemu.

19. Podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo zmeniť bez súhlasu druhej strany.

20. Podľa § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy, ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262, riešenia sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy.

21. Podľa § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka, strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana, toto plnenie vráti; pri peňažnom záväzku spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak ustanovenej podľa § 502. Ak vracia plnenie strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má nárok na úhradu nákladov s tým spojených.

22. Po preštudovaní spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec posúdil správne aj po právnej stránke, a to z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožnil a považuje za nevhodné ich opätovne uvádzať, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. Žalovaný v podanom odvolaní namieta, že okresný súd nevykonával dokazovanie výsluchom sporových strán a navrhnutého svedka, hoci žalobca návrh na vykonanie dokazovania realizoval riadne a včas. Žalobca v konaní tvrdil, že vady boli riadne reklamované 3x, pričom svedok A. B. mal preukázať pravdivosť týchto tvrdení. Avšak okresný súd v tomto smere nevykonával dokazovanie, pričom následne uviedol v rozhodnutí, že včasnosť oznámenia väd žalovanému zo strany žalobcu súd nemohol hodnotiť, pretože žalobca neuviedol, kedy tvrdené vady po prvýkrát zistil a kedy ich u žalovaného reklamoval. Okresný súd bol toho názoru, že žalobca v tomto smere bremeno tvrdenia neunesol. Súd prvej inštancie žalobcovi vytkol, že neuviedol dátumy, avšak na strane druhej nepripustil vykonanie dôkazu, na základe ktorého by sa požadované dátumy dozvedel, vzhľadom na čo žalobcovi sťažil dôkaznú pozíciu, čoho dôsledkom je zásah do princípu rovnosti strán platiaci pre kontradiktórny proces. V tejto súvislosti žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 158/2019 z 21. novembra 2019, v ktorom sa uvádza, že ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhnutý stranou konania, hoci tento má preukazovať takú, medzi stranami konania spornú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. K uvedenej argumentácii žalobcu odvolací súd poukazuje na čl. 8 CSP, podľa ktorého sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. V čl. 8 CSP je vymedzená základná povinnosť sporovej strany predkladať v súdnom konaní skutkové tvrdenia aj dôkazy. Podkladom pre určenie predmetu dokazovania sú stranami predložené skutkové tvrdenia, teda predmetom dokazovania je to, čo má byť preukázané. Pokiaľ strana sporu navrhne súdu vykonať dôkaz, je povinná najprv uviesť, ktoré skutočnosti sa týmto dôkazom majú preukázať, resp. vyvrátiť. Zo skutkových tvrdení strany preto musí byť zrejmý účel vykonania navrhovaného dôkazu. Súd pritom nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy (uznesenie NS SR sp.zn. 4 Cdo 262/2009). Ako už odvolací súd uviedol, konajúci súd vykonáva ten-ktorý dôkaz na preukázanie konkrétnej skutočnosti tvrdenej stranou sporu. Strana sporu teda musí najprv niečo konkrétne tvrdiť a až následne v rámci vykonaného dokazovania sa preukáže, či jej tvrdenie je opodstatnené a pravdivé. Preto pokiaľ strana sporu navrhne súdu dôkaz, je povinná uviesť, ktoré konkrétne skutočnosti sa týmto dôkazom majú preukázať. Konajúci súd nesmie vyšetrovať a pátrať po skutkových tvrdeniach a nahrádzať aktivitu a procesnú zodpovednosť strán sporu, pretože takýmto postupom by sa vystavil riziku porušenia zásady rovnosti strán sporu v súdnom konaní.

25. Žalobca v podanom odvolaní vytyka súdu prvej inštancie nevykonanie dokazovania, no zároveň sám pripúšťa, že účelom výsluchu svedka malo byť zistenie skutkových okolností, a to dátumov reklamácie dochádzkového systému pre prevádzky, pretože žalobca dátumy neoznačil, teda neuviedol časť relevantných skutočností potrebných pre ustálenie skutkového stavu. Tým, že žalobca neuviedol, kedy tvrdené vady systému zistil a kedy ich u žalovaného reklamoval, neunesol bremeno tvrdenia. Práve pre absenciu rozhodujúcich skutkových tvrdení na strane žalobcu, týkajúcich sa reklamácie dochádzkového systému, nemohol súd prvej inštancie výsluch svedka realizovať, pretože nebolo zrejmé, ktoré konkrétne skutkové tvrdenia žalobcu majú byť navrhnutým dôkazom preukázané, resp. vyvrátené. Za daného procesného stavu nie je aplikovateľný žalobcom označený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 158/2019, pretože v prejednávanej veci nebolo zrejmé, ktoré skutkové okolnosti majú byť dokazovaním preukázané.

26. Odvolateľ v podanom odvolaní tiež namieta, že okresný súd nebol oprávnený zohľadniť synalagmatický charakter záväzkového vzťahu medzi stranami sporu, ak sa uloženia vzájomne podmienených povinností nedomáhal priamo žalobca. Podľa názoru žalobcu mal súd prvej inštancie zaviazat' žalovaného na plnenie bez vzájomného podmienenia tohto plnenia plnením žalobcu. Pripravenosť plniť záväzok druhej strany nemožno stotožňovať s formuláciou žalobného návrhu, v ktorom má žalobca navrhnuť uloženie povinnosti sebe samému, pričom tento záväzok sa nemusí premietnuť aj do znenia žalobného návrhu. Procesná iniciatíva na splnenie záväzku protistrany je v dispozičnej sfére druhej strany, ktorá sa svojho plnenia môže domáhať sama formou vzájomnej žaloby.

27. S prezentovaným právnym názorom žalobcu sa odvolací súd nestotožňuje.

28. Zo skutkových tvrdení, z ktorých žalobca vyvodzuje opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku je zrejmé, že za rozhodujúce považuje okolnosť, že so zreteľom na ním urobený prejav vôle smerujúci k odstúpeniu od zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 20.08.2018, kde prejav vôle žalobcu odstúpiť od zmluvy bol žalovanému doručený dňa 12.02.2020, mu vznikol nárok na vrátenie zaplatenej sumy 5.371,98 Eur s príslušenstvom za dodaný dochádzkový systém pre prevádzky. Skutkový základ uplatneného nároku je v žalobe vymedzený celkom jednoznačne. Niet pochyb, že ním je odstúpenie od zmluvy.

29. Odvolací súd uvádza, že takto vymedzenému skutkovému rámcu mal žalobca prispôbiť žalobný návrh. Predovšetkým mal vziať na zreteľ, že ak odstúpil od zmluvy, zaniklo mu vlastnícke právo k predmetu zmluvy – dochádzkovému systému a medzi ním a žalovaným vznikol vzťah synalagmatickej povahy.

30. V § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka sú upravené prípady, keď sa odstupuje od zmluvy, na základe ktorej sa ešte pred odstúpením plnilo. Vzhľadom na to, že odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, dodatočne odpadol právny dôvod splnenia týchto povinností. Preto je potrebné tieto vzťahy usporiadať. Obchodný zákonník tieto vzťahy rieši tak, že každej zmluvnej strane ukladá povinnosť vrátiť prijaté plnenie. Vznik tohto práva je viazaný na účinnosť odstúpenia. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, majú záväzky strán vrátiť si plnenie poskytnuté druhou stranou pred odstúpením od zmluvy charakter synalagmatických záväzkov s režimom podľa § 325 a § 326 Obchodného zákonníka.

31. Synalagmatické záväzky sú také, pri ktorých sú obe zmluvné strany navzájom dlžníkmi a veriteľmi. Ide tu nielen o vzájomnosť práv a povinností zmluvných strán, ale aj o vzájomnú podmienenosť ich splnení. To znamená, že plnenia sa nemôže domáhať strana, ktorá svoj záväzok ešte nespĺnila. Plnenie oboch strán je na seba viazané, čiže povinnosť plniť je podmienená súčasným protiplnením. V dôsledku vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností účastníkov zo zrušenej zmluvy, je aj procesné uplatnenie a uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (na vrátenie zaplatenej ceny za dodaný dochádzkový systém) viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (na vrátenie dodaného predmetu zmluvy), a že povinnosť jednej z nich plniť je viazaná na rovnakú povinnosť druhej. Žiadna z nich teda nemôže samostatne uplatniť právo na plnenie poskytnuté podľa zrušenej zmluvy, lebo § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka upravuje nielen spôsob, ale aj rozsah vzájomného plnenia (rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/115/2008).

32. S odkazom na uvedené sa žalobca v prejednávanej veci nemohol domáhať svojho plnenia bez toho, aby v žalobe vyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany, resp. do rozhodnutia okresného súdu vo veci mal tvrdiť a preukázať, že si splnil svoju povinnosť a vrátil žalovanému jeho zmluvné plnenie. Zo spisu ale vyplýva, že nenastala ani jedna z uvedených alternatív.

33. V podanom odvolaní žalobca tiež namieta, že odôvodnenie právneho názoru okresného súdu v napadnutom rozsudku je nedostatočné, absentuje v ňom zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, pričom argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je vnútorne rozporná. Okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Okresný súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

34. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp.zn. IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (sp.zn. I. ÚS 50/04). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na

spravodlivé súdne konanie (sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010 a sp. zn. II. ÚS 537/2010).

35. Na základe uvedeného mal odvolací súd za preukázané, že námietky žalobcu uvedené v odvolaní nie sú dôvodné, tieto neboli preukázané v konaní pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými aspektmi zisteného skutkového stavu a podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil.

36. Odvolací súd je v zmysle § 380 ods. 1 CSP viazaný odvolacími dôvodmi uvedenými v odvolaní, preto napadnuté rozhodnutie okresného súdu preskúmal iba v rozsahu dôvodov uvedených žalovaným v podanom odvolaní a inými dôvodmi sa nezaoberal. Vady, ktoré sa týkali procesných podmienok, ktoré preskúmava odvolací súd aj keď neboli v odvolaní uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP), odvolací súd v konaní nezistil.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

38. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto podľa zásady pomeru úspechu má nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovaný. Žalovanému však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, a preto mu odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018).

39. Rozhodnutie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).